

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

Valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējība ekonomikas atveseļošanas apstākļos

P7_TA(2010)0190

Eiropas Parlamenta 2010. gada 20. maija rezolūcija par valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību ekonomikas atveseļošanas apstākļos (2010/2038(INI))

(2011/C 161 E/17)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā 2009. gada 12. augusta Komisijas dienestu darba dokumentu par valsts finansēm EMS 2009. gadā (SEC(2009)1120),
 - ņemot vērā Komisijas 2009. gada 14. oktobra paziņojumu par valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību ekonomikas atveseļošanas apstākļos (COM(2009)0545),
 - ņemot vērā Komisijas 2009. gada 28. janvāra ieteikumu Padomei par tās ieteikumu par atjauninātu 2009. gada redakciju dalībvalstu un Kopienas ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm un par dalībvalstu nodarbinātības politiku īstenošanu (COM(2009)0034),
 - ņemot vērā 2008. gada 18. novembra rezolūciju par Ekonomikas un monetāro savienību (EMS): Ekonomikas un monetārās savienības pirmie 10 pastāvēšanas gadi un nākotnes uzdevumi ⁽¹⁾,
 - ņemot vērā tā 2009. gada 11. marta rezolūciju par Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu ⁽²⁾,
 - ņemot vērā 2009. gada 13. janvāra rezolūciju par publiskajām finansēm EMS 2007. un 2008. gadā ⁽³⁾,
 - ņemot vērā 2008. gada 9 jūlija rezolūciju par ECB 2007. gada pārskatu ⁽⁴⁾,
 - ņemot vērā Pitsburgas samita ieteikumus, kuros aicināts turpināt pūliņus, lai veicinātu izaugsmi līdz ekonomikas atveseļošanai,
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu, kā arī Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas un Budžeta komitejas atzinumus (A7-0147/2010),
- A. tā kā Komisija savā paziņojumā ir paudusi bažas par valsts finanšu ilgtspējību saistībā ar augstu budžeta deficīta un valsts parāda līmeni, jo īpaši ņemot vērā iedzīvotāju novecošanu, un tā kā lielākā daļa dalībvalstu ir aprēķinājušas, ka iedzīvotāju novecošanas ietekme uz ilgtspējības starpību piecas līdz 20 reizes pārsniedz pašreizējās ekonomiskās krīzes radītās sekas;
- B. tā kā Stabilitātes un izaugsmes pakts, lai gan to pārskatīja 2005. gadā, bija nepietiekams, lai novērstu pašreizējo krīzi;
- C. tā kā nekavējoties un daudz nopietnāk jāanalizē dzimstības līmeņa samazināšanās iemesli un kopsakarības Eiropas Savienībā un jācenšas novērst šo satraucošo tendenci;

⁽¹⁾ OV C 16 E, 22.1.2010., 8. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0123.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0013.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0357.

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

- D. tā kā fiskālā politika nav ilgtspējīga, ja tā ilglaicīgi izraisa pārlieta valsts parāda uzkrāšanos;
- E. tā kā, ņemot vērā paziņojumā ietvertās prognozes un to apstākli, ka iedzīvotāju novecošana nopietni ietekmēs Eiropas valstu finanšu ilgtermiņa ilgtspējību, finanšu politikas plānojums līdz 2060. gadam ir atbilstīgs;
- F. tā kā krīzes apstākļos palielinās dalībvalstu valsts parāda un budžeta deficīta apjoms un prognozētās demogrāfiskās attīstības dēļ fiskālā ilgtspējība kļūs par neatliekami risināmu uzdevumu;
- G. tā kā ES dalībvalstīs notiekošās ilgtermiņa demogrāfiskās pārmaiņas, jo īpaši iedzīvotāju novecošana, ietekmē valstu pensiju sistēmu finansēšanu;
- H. tā kā dažas dalībvalstis nav veikušas pasākumus, lai samazinātu savas administratīvās izmaksas, kontrolētu veselības aprūpes izdevumus un īstenotu veselības un pensiju sistēmu reformu, un tā kā visām valstīm ir jāpārņem pamatprakse šajā jomā;
- I. tā kā krīzes izraisītās nodokļu ieņēmumu samazināšanās un īpašo ekonomikas atveseļošanas pasākumu īstenošanas dēļ 2009. gadā visās dalībvalstīs palielinājās budžeta deficīts un parādsaistību līmenis;
- J. tā kā Eiropadome, pamanot pirmās ekonomikas atveseļošanās pazīmes, 2009. gada septembrī ieteica, ka fiskālā politika ir jāpārorientē uz finanšu ilgtermiņa ilgtspējības īstenošanu, un uzsvēra, ka "pašlaik ir jāizstrādā budžeta stratēģijas, lai izklūtu no krīzes, un tās koordinētā veidā ir jāīsteno, tiklīdz ekonomika sāks atgūties, ņemot vērā katras atsevišķas valsts īpašo situāciju";
- K. tā kā pēdējā laikā var novērot pozitīvu valsts finanšu stāvokļa un ekonomikas elastības līdzsvaru;
- L. tā kā pieaugošais valsts parāds ir milzīgs slogs nākamajām paaudzēm;
- M. tā kā valsts parāds dažās dalībvalstīs ir pieaudzis līdz tādām līmenim, kas negatīvi ietekmē to stabilitāti un palielina valsts izdevumu apjomu saistībā ar procentu likmju maksājumiem, samazinot aizvien pieaugošo veselības aizsardzības un pensiju sistēmas vajadzību apmierināšanai nepieciešamos līdzekļus;
- N. tā kā aizvien pieaugošais valsts aizņēmuma apjoms procentu likmju paaugstināšanas dēļ kropļo finanšu tirgus un negatīvi ietekmē ne vien mājāsaimniecības, bet kavē arī ieguldījumus jaunu darba vietu radīšanā;
- O. tā kā efektīvas statistikas datu pārvaldības vai neatkarīgas statistikas iestāžu trūkums mazina dalībvalstu finanšu integritāti un ilgtspējību;
- P. tā kā citas pasaules valstis, kas iepriekš tirgū piedāvāja zemas kvalitātes preces, šobrīd iekaro augstvērtīgu preču tirgus daļu; tā kā šie tirgus dalībnieki izmanto progresīvas tehnoloģijas, vienlaikus maksājot mērenas stundu likmes, un tām nav jācīnās ar demogrāfiskās attīstības problēmām, un tā kā personas savas dzīves laikā kopumā nostrādā ārkārtīgi daudz stundu; tā kā Eiropā pilnīgas nodarbinātības mērķis pēdējoreiz tika sasniegts pirms naftas krīzes 1973. gadā, lai gan pilnīga nodarbinātība joprojām ir mērķis, kas ES ir jāsasniedz, ievērojot Līgumus un neaizmirstot par augsta līmeņa sociālo aizsardzību un cilvēku attīstību;
- Q. tā kā ilgtspējības starpības samazināšanai ir pieejami dažādi līdzekļi, piemēram, vispārējās produktivitātes palielināšana un jo īpaši būtiski – sociālo pakalpojumu vispārējās produktivitātes palielināšana, pensijas vecuma palielināšana, dzimstības līmeņa paaugstināšana vai imigrantu skaita palielināšana;
- R. tā kā demogrāfisko attīstību nosaka pārmaiņas auglības rādītājos, ko plaši ietekmē maternitātes stimuli un pabalsti un migrācijas plūsma;

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

- S. tā kā pašreizējais valsts parāda un budžeta deficīta līmenis apdraud labklājības valsts pamatus;
- T. tā kā strukturālo reformu neīstenošana un valsts finanšu konsolidācijas trūkums negatīvi ietekmēs ar veselības aizsardzību, pensijām un nodarbinātību saistītos izdevumus;
- U. tā kā daudzas dalībvalstis pārkāpj Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus un tā kā krīzes radītās sekas kavē pareizi ievērot tā prasības;
- V. tā kā valsts finanšu ilgtspējība ir ne vien īpaši svarīga Eiropai kopumā, bet arī konkrēti Eiropas Savienības budžetam,
- W. tā kā, lai gan Eiropas Savienības budžets ir ierobežots līdz aptuveni 1 % no Eiropas Savienības nacionālā kopienākuma (NKI), uz to ir arī jāattiecinā ilgtspējības vispārējie principi un hipotēzes,
1. pauž nopietnas bažas par valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību saistībā ar finanšu un ekonomikas krīzi; atgādina, ka pirms krīzes, pamatojoties uz Stabilitātes un izaugsmes pakta, ļoti būtiski tika risinātas pieaugošo demogrāfisko pārmaiņu radītās problēmas; atzīst, ka lielu daļu šo centienu iznīcināja nepieciešamība krasi palielināt valsts izdevumus, lai novērstu pasaules finanšu sistēmas sabrukumu un atvieglotu šā sabrukuma ietekmi uz sabiedrību;
2. pauž nožēlu par to, ka, neraugoties uz labvēlīgo ekonomisko situāciju, vairāku dalībvalstu pirms krīzes sākta valsts finanšu konsolidācija bija nenozīmīga; norāda, ka tas bija Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvās daļas pārkāpums, jo īpaši pēc tā pārstrādāšanas 2005. gadā, un ka tas nopietni samazināja valstu spēju nepieļaut ciklisku krīžu atkārtanos, radīja lielāku nenoteiktību, palielināja bezdarba līmeni un sociālās problēmas;
3. apzinās, ka valstu pašreizējo izdevumu līmeni nevar saglabāt bezgalīgi; atzinīgi vērtē Eiropadomes lēmumu atturēties no pieņemto papildu palīdzības pasākumu īstenošanas, kamēr nav veikta pašreizējo pasākumu rūpīga analīze un nav skaidri pierādīta vajadzība pēc turpmākas rīcības;
4. atzīst, ka finanšu sektora lejupslīdes novēršanas pasākumi ir bijuši veiksmīgi, lai gan vēl aizvien jāievēro piesardzība; cer, ka banku sektora glābšanas radītais finanšu slogs samazināsies; atzinīgi vērtē centrālo banku saskaņoto pieeju šā mērķa īstenošanā; būtiski uzsver, ka ir jāveic saprātīgas uzraudzības sistēmas reforma un jāpārskata finanšu arhitektūras sistēma;
5. uzsver, ka ar Stabilitātes un izaugsmes pakta jāpanāk pastāvīgs budžeta līdzsvars vai pārpalikums, ekonomikai labvēlīgos apstākļos pieprasot veidot pārpalikumu un nodrošināt pensiju sistēmu finansēšanas pārredzamību valsts budžetā vai privātā finansējuma sistēmā;
6. uzsver, ka valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējība ir būtisks stabilitātes un izaugsmes, kā arī atbilstīga valsts izdevumu līmeņa saglabāšanas faktors; uzsver, ka lielais valsts parādu apjoms apdraud ilgtspējību un negatīvi ietekmēs valsts veselības aizsardzības un pensiju sistēmu, kā arī nodarbinātības līmeni;
7. pauž nopietnas bažas par dalībvalstu augsto budžeta deficīta un valsts parāda līmeni; brīdina neaizbaidināties ar krīzi, bet veikt finanšu konsolidācijas, valsts izdevumu samazināšanas un strukturālo reformu īstenošanas pasākumus, kas ir būtiski izaugsmes un nodarbinātības līmeņa atjaunošanai;

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

8. norāda, ka valsts finanšu konsolidācija, budžeta deficīta un valsts parādu apjoma samazināšana ir būtiska modernas labklājības valsts saglabāšanas un pārdalīšanas sistēma, kas rūpējas par sabiedrību kopumā, jo īpaši atbalstot mazāk privileģētās sabiedrības grupas;
9. uzsver, ka valsts parāda apjomam un procentu likmēm turpinot pieaugt, procentu likmju izmaksas, ko nāksies maksāt tagadējām un nākamajām paaudzēm, apdraudēs labklājības valsts modeli;
10. pauž dziļas bažas par to, ka daudzas dalībvalstis neievēro Stabilitātes un izaugsmes paktu; pauž nožēlu par to, ka dalībvalstis nav spējušas konsolidēt savas valsts finanses ekonomiski labvēlīgā laikā pirms krīzes; piekrīt Komisijas paziņojumam, ka uzraudzības procedūrās jāpiešķir būtiska un skaidra nozīme parāda ilgtspējībai; prasa Komisijai stingri nodrošināt atbilstmi Stabilitātes un izaugsmes paktam;
11. brīdina par to, ka, pēkšņi pārtraucot atbalsta pasākumus faktiskajai ekonomikai, var iestāties atkārtota lejupslīde; vērš uzmanību uz to, ka ne vien priekšlaicīga atteikšanās no atbalsta pasākumiem, bet arī pārāk ilga kavēšanās īstenot valsts finanšu ilgtspējību koriģējošus pasākumus rada negatīvu ietekmi; atgādina, ka tie nepārprotami bija savlaicīgi, mērķtiecīgi pagaidu pasākumi; atzinīgi vērtē Komisijas darbu, lai rastu izeju no krīzes, izmantojot pašreizējos ārkārtas pasākumus; atbalsta Komisijas pieeju dalībvalstu laika un darbības jomas ziņā atšķirīgajām krīzes pārvarēšanas stratēģijām; saprot, ka 2011. gadā pirmajā valstu grupā šie pasākumi tiks pārtraukti; mudina dalībvalstis darīt visu iespējamo, lai iespējami drīz un noteiktāk īstenotu krīzes pārvarēšanas stratēģijas;
12. aicina Komisiju izstrādāt Zaļo grāmatu par dzimstības līmeni Eiropas Savienībā, lai atklātu dzimstības līmeņa samazināšanās cēloņus un kopsakarības, kā arī piedāvātu šīs problēmas risinājumus un alternatīvus priekšlikumus;
13. uzskata, ka fiskālo problēmu pārvarēšanas stratēģija jāsāk īstenot pirms monetāro problēmu pārvarēšanas stratēģijas, lai nodrošinātu monetārās stratēģijas pareizu īstenošanu, un tādējādi ECB, kas veiksmīgi novērsa deflāciju, vienlīdz labi varētu nepieļaut inflācijas graujošo ietekmi uz ekonomikas atveseļoanos; apzinās ECB doto mājienu, ka savlaicīgas fiskālās ierobežošanas trūkuma dēļ tās monetārie ierobežojumi diemžēl varētu būt daudz stingrāki, nekā prognozēti;
14. uzsver, ka, samazinot finansiālus stimulus, vienlaikus jācenšas padarīt iekšējā tirgus darbību dinamiskāku, konkurētspējīgāku un ieguldījumiem pievilcīgāku;
15. uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi pakāpeniski un kontrolēti samazināt budžeta deficītu, lai saglabātu zemas procentu likmes un ierobežotu parādu slogu, tādējādi nodrošinot spēju saglabāt sociālos izdevumus un mājāsaimniecību dzīves līmeni;
16. norāda, ka zemas procentu likmes veicina ieguldījumus un ekonomikas atveseļoanos; apzinās intensīvo valsts aizņēmumu ietekmi uz procentu likmēm; pauž dziļu nožēlu, ka tas ir novedis pie procentu likmju paaugstināšanās visā ES; brīdina dalībvalstis, ka jāņem vērā savu ar budžetu saistīto lēmumu ietekme uz procentu likmēm tirgū; uzskata, ka pareiza valsts finanšu pārvaldība ir priekšnoteikums darba vietu saglabāšanai; atgādina, ka paaugstinot aizņēmumu izmaksas, valstis palielina arī sava budžeta slogu;
17. uzsver, ka Stabilitātes un izaugsmes pakta pretcikliskās ietekmes pasākumus var īstenot tikai tad, ja ekonomikas uzplaukuma periodā dalībvalstis izveidos budžeta pārpalikumu; šajā sakarībā aicina arī labāk īstenot Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvo daļu; mudina izskaust principu: "vispirms tērē, tad maksā", nomainot to pret principu: "ietaupi iespējamām neparedzētām vajadzībām nākotnē"; atgādina, ka Stabilitātes un izaugsmes pakts pieprasa dalībvalstīm vidējā termiņā panākt līdzsvarotu budžetu vai budžeta pārpalikumu, uzskatot, ka pat saskaņā ar pārskatīto Pakta trīs procentu deficīts nav mērķis, bet gan pieļaujamā robeža;

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

18. aicina veikt strukturālas reformas, vienlaikus attīstot palīdzības pasākumu kopumu, lai nepieļautu turpmākas krīzes, palielinātu Eiropas uzņēmumu konkurētspēju, veicinātu izaugsmi un paaugstinātu nodarbinātības līmeni;
19. uzver, ka apstākļos, kad ir nepieciešams panākt pareizu valsts finanšu līmeni, visām dalībvalstīm ne vēlāk kā 2011. gadā jāsāk mazināt ilgtspējības starpību;
20. atzīst, ka fiskālie stimuli un neierobežoti automātiskie stabilizatori ir izrādījušies veiksmīgi, un ierosina Komisijai prasīt dalībvalstīm nodrošināt līdzsvaru budžetā, piešķirot primāros budžeta pārpalikumus parādu atmaksai, kamēr ekonomika ir sasniegusi stabilu atveseļošanas stāvokli;
21. uzsver, ka īpaši svarīgi ir pasākumi, kas veicina nodarbinātību un ilgtermiņa ieguldījumus, kuru mērķis ir paaugstināt ekonomikas izaugsmes iespējas un veicināt Eiropas ekonomikas konkurētspēju;
22. uzsver, ka, ņemot vērā pašreizējo demogrāfiskās situācijas attīstību, ES krīzes pārvarēšanas pasākumi nedrīkst ilgtermiņā ietekmēt valsts finanses, jo par tiem var nākties maksāt tagadējām un nākamajām paaudzēm;
23. atbalsta ideju, ka ekonomikas politikas virzienu plašāka saskaņošana Eiropas Savienībā ir absolūti nepieciešama un nodrošina papildu sinerģiju;
24. atzīst, ka Stabilitātes un izaugsmes pakts ir nepietiekams līdzeklis, lai saskaņotu dalībvalstu nodokļu un ekonomikas politikas virzienus;
25. tādēļ atbalsta to mehānismu pārskatīšanu, kuri vajadzīgi, lai veicinātu ES valstu tautsaimniecību atgriešanos uz konverģences ceļu;
26. ierosina Komisijai izveidot atbilstīgu sadarbības mehānismu ar SVF īpašos gadījumos, kad dalībvalstis no SVF saņem maksājumu bilances atbalstu;
27. norāda, ka augsta inflācija nav atbilde uz nepieciešamību pēc fiskālās korekcijas, jo tas radītu ievērojamas ekonomiskas izmaksas un apdraudētu ilgtspējīgu un visaptverošu izaugsmi;
28. piekrīt Komisijai, ka "atbilstīga budžeta palielināšana, lai apturētu lejupslīdi, nav nesavienojama ar valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību", taču brīdina par pārmērīgu un mākslīgu ekspansiju, palielinot valsts izdevumus, tādējādi mazinot šīs politikas ietekmi;
29. uzskata, ka valsts finanšu pārvaldība, balstoties uz virkni konkrētu īstermiņa lēmumu, nodrošinās valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību un ka šo īstermiņa lēmumu darbības jomai ir jānodrošina valsts parāda ilgtspējības jautājuma risināšanas īstermiņa struktūra;
30. uzskata, ka budžeta politikai, galvenokārt izmantojot līdzekļu pārdali, ir jānodrošina pieejamo ietaupījumu pārvēršana izaugsmi veicinošos ieguldījumos, piemēram, veicot ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, modernizējot ražošanas bāzi, attīstot videi nekaitīgāku, viedāku, inovatīvu un konkurētspējīgāku ES ekonomiku, kā arī veiksmīgi risinot izglītības problēmas;
31. uzsver, ka valsts un sociālo izdevumu būtiska daļa var veidot produktīvus izdevumus, ja tos novirza projektiem, kas labvēlīgi ietekmē fiziskā un cilvēku kapitāla uzkrāšanos un jauninājumu ieviešanu; uzsver, ka ir jākontrolē parādu sloga pieaugums, lai pieaugošie procentu maksājumi nesamazinātu svarīgākos sociālos izdevumus; uzsver, ka aizvien straujāk sarūkošo resursu dēļ ir jāuzlabo valsts sektora izdevumu kvalitāte;

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

32. uzsver, ka sociālās aizsardzības sistēmas, kas darbojas kā "sociālā nodrošinājuma tīkli", ir izrādījušās īpaši efektīvas krīzes laikā; uzsver, ka valsts finanšu stabilitāte ir viens no priekšnoteikumiem, lai šīs sistēmas šādi darbotos arī turpmāk;
33. norāda, ka likumā noteikto pensiju shēmu ilgtermiņa stabilitāte ir atkarīga ne vien no demogrāfiskās attīstības, bet arī no strādājošo produktivitātes (kas ietekmē iespējamās izaugsmes rādītājus), faktiskā pensio-nēšanās vecuma un no IKP daļas, kas atvēlēta šo shēmu finansēšanai; turklāt uzsver, ka valsts finanšu konsolidācija, kā arī parādu un budžeta deficīta samazināšana ir svarīgi faktori ilgtspējības nodrošināšanai;
34. atzīmē, ka demogrāfiskās pārmaiņas, jo īpaši iedzīvotāju novecošana, nozīmē, ka daudzās dalībvalstīs periodiski ir jāpārskata valsts pensiju shēmas, jo īpaši attiecībā uz pamatiemaksām, lai saglabātu šo shēmu finansiālo ilgtspējību;
35. norāda, ka parādu slogs palielinās, kad faktiskās procentu likmes pārsniedz IKP izaugsmes rādītājus, un tirgus nopietnāk novērtē risku, pieaugot parādu slogam;
36. uzskata, ka valsts aizņēmumu procentu likmes atspoguļo to, kā tirgus vērtē attiecīgās dalībvalsts parādu ilgtspējību;
37. norāda, ka pieaugošais budžeta deficīts sadārdzina aizņēmumus un ka daļēji tas notiek tāpēc, ka apstākļos, kad parādu slogs pieaug ātrāk par ekonomikas izaugsmi un spēju atmaksāt aizdevumus, tirgus nopietnāk novērtē risku;
38. uzsver, ka pašreizējā finanšu krīze visskaidrāk ir akcentējusi tiešo saikni starp finanšu tirgus stabilitāti un valsts finanšu ilgtspējību; šajā sakarībā uzsver, ka ir vajadzīgi stingrāki un saskaņoti tiesībs akti finanšu tirgus uzraudzībai, kuri ietver iedarbīgus patērētāju un ieguldītāju aizsardzības mehānismus;
39. prasa Komisijai veikt pētījumu, lai novērtētu dalībvalstu parādu struktūru;
40. norāda, ka ir vajadzīga efektīva un patiesi neatkarīga statistikas datu pārvaldība un pienācīga uzrau-dzība no Komisijas puses, lai būtu uzticība dalībvalstu valsts finansēm;
41. jo īpaši iesaka Komisijai izvērtēt dalībvalstu ekonomikas atveseļošanai paredzēto izdevumu ietekmi uz ražošanu, valsts bilanci un nodarbinātības aizsardzību un veicināšanu gan īstermiņā, gan ilgākā perspektīvā;
42. norāda, ka Stabilitātes un izaugsmes pakts joprojām ir pamatu pamats, lai nodrošinātu valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību, un ka dalībvalstīm ekonomikas uzplaukuma apstākļos ir jāveido budžeta pārpalikums, bet deficīts pieļaujams tikai ekonomiski nelabvēlīgos apstākļos;
43. uzsver, ka nesenie varbūtējie uzbrukumi vairāku Eiropas valstu ekonomikai bija galvenokārt vērsti uz to, lai iedragātu eiro stabilitāti un Eiropas ekonomikas konvergenci; šajā ziņā pauž pārliecību, ka Eiropas problēmas ir jārisina Eiropas mērogā ar iekšējiem līdzekļiem, lai izvairītos no saistību neizpildes riska, apvienojot dalībvalstu fiskālo disciplīnu ar finansiāla atbalsta mehānismiem kā pēdējo līdzekli;
44. aicina izmantot strukturālo deficītu kā vienu no rādītājiem, ar kuriem iespējams noteikt valsts finanšu ilgtermiņa stabilitāti;
45. uzskata, ka jāatjauno izaugsmes un nodarbinātības stratēģija, jo tā dod vislielāko ieguldījumu Eiropas valstu finanšu ilgtspējības nodrošināšanā; uzskata, ka Eiropas Savienībai jāmodernizē ekonomika, jo īpaši tās ražošanas bāze; aicina pārdalīt ES un dalībvalstu budžeta līdzekļus, palielinot ieguldījumus pētniecībā un jauninājumu ieviešanā; uzsver, ka ir vajadzīgi saistoši instrumenti, lai īstenotu jauno stratēģiju *EIROPA 2020*;

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

46. uzsver, ka ES dalībvalstu finanšu ilgtspējības nodrošināšanai vajadzīga pastāvīga uzraudzība, lai novērtētu ilgtermiņa uzdevumu mērogu; turklāt uzsver, ka regulāri jāpublicē informācija par valsts sektora un sociālās sistēmas parādsaistībām, piemēram, attiecībā uz pensijām;

47. aicina Komisiju apsvērt iespēju novērst atšķirības valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējībā, uzskatot šo uzdevumu par būtisku stratēģijas *EIROPA 2020* sastāvdaļu;

48. aicina dalībvalstis pēc ilgtspējības atšķirību novēršanas samazināt valsts parādu, lai tas nepārsniegtu 60 % no IKP;

49. norāda, ka procentu likmju izkliede kapitāla tirgū ir galvenais dalībvalsts maksātspējas rādītājs;

50. pauž nopietnas bažas par ES kopumā un jo īpaši eiro zonā novērotām statistikas datu kvalitātes atšķirībām;

51. norāda, ka valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējība ir arī pašos pamatos saistīta ar ES budžetu un tā finansēšanu;

52. uzsver ES budžeta īpaši pozitīvo lomu krīzes ietekmes mazināšanā, finansējot Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu un novirzot līdzekļus prioritārām jomām, lai gan to būtiski ierobežo daudzgadu finanšu shēma (DFS); tomēr pauž nožēlu par to, ka netiek pienācīgi koordinēta dalībvalstu ekonomiskā un nodokļu politika, lai apkarotu ekonomikas un finanšu krīzi, kā arī nodrošinātu valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību;

Krīzes novēršanas stratēģijas sociālais un nodarbinātības aspekts

53. norāda, ka bezdarba un parādu pieaugums valstīs un ekonomiskās krīzes izraisītais izaugsmes samazinājums ir pretrunā valsts finanšu ilgtspējības mērķim; norāda, ka dalībvalstīm ir jākonsolidē budžets un jāuzlabo valsts finanšu likviditāte, lai samazinātu kredīta izmaksas, un ka tas ir jādara līdzsvaroti pēc saprātīga grafika, ievērojot atšķirīgos apstākļus dalībvalstīs; tomēr uzsver, ka nepamatots valsts ieguldījumu, pētniecības, izglītības un attīstības finansējuma samazinājums negatīvi ietekmēs izaugsmes, nodarbinātības un sociālās integrācijas perspektīvas, un tāpēc uzskata, ka arī turpmāk ir jāatbalsta un vajadzības gadījumā jāpalielina ilgtermiņa ieguldījumi šajās jomās;

54. uzsver, ka pašreizējā ekonomikas atveseļošanās vēl aizvien ir trausla un ka bezdarbs turpina palielināties gandrīz visās dalībvalstīs, kas jo īpaši skar jauniešus; pauž stingru pārliecību, ka nevar paziņot par ekonomikas krīzes beigām, iekams ievērojami un noturīgi nesamazināsies bezdarbs, un uzsver, ka Eiropas turīgās valstis ir parādījušas savu vērtību, nodrošinot stabilitāti un veicinot ekonomikas atveseļošanu;

55. uzskata, ka ir svarīgi rūpīgi novērtēt krīzes ietekmi uz sociālo un nodarbinātības jomu un ES līmenī formulēt atveseļošanas stratēģiju, kuras pamatā ir atbalsts nodarbinātībai, apmācībai, ieguldījumiem ar mērķi veicināt saimniecisko aktivitāti, uzņēmējdarbības konkurētspēju un ražīgumu, jo īpaši mazos un vidējos uzņēmumos, kā arī atveseļot rūpniecību, vienlaikus rūpējoties par pāreju uz konkurētspējīgu un ilgtspējīgu ekonomiku; uzskata, ka šiem mērķiem ir jābūt stratēģijas *EIROPA 2020* centrā;

56. uzskata, ka ekonomikas atveseļošanas stratēģija nekādā gadījumā nedrīkst izjaukt strukturālo līdzsvaru un radīt lielas ienākumu atšķirības, kas mazina ekonomikas ražīgumu un konkurētspēju, un tajā drīzāk jāparedz reformas, kas vajadzīgas šādu nepilnību novēršanai; uzskata, ka dalībvalstu pasākumiem finanšu un nodokļu jomā ir jāaizsargā algas, pensijas, bezdarbnieku pabalsti un mājsaimniecību pirktpēja, taču tie nedrīkst apdraudēt valsts finanšu ilgtermiņa ilgtspējību vai dalībvalstu spēju nākotnē nodrošināt svarīgākos sabiedriskos pakalpojumus;

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

57. atzīmē, ka turpmākajās desmitgadēs prognozētā sabiedrības novecošanās radīs ES valstīm vēl nepieredzētas problēmas; tāpēc uzskata, ka pretkrīzes pasākumi principā diezin vai radīs ilgtermiņa sekas saistībā ar valsts finansēm vai pārmērīgi apgrūtinās nākamās paaudzes ar pašreizējo parādu atmaksāšanu;

58. uzsver, ka ir svarīgi ekonomikas atveseļošanu saistīt ar mērķtiecīgu politiku, kas vērsta pret struktūrālo bezdarbu, jo īpaši jauniešu, gados vecāku cilvēku, invalīdu un sieviešu bezdarbu, ar mērķi vairojot kvalitatīvas darba vietas, lai uzlabotu darba un ieguldījumu produktivitāti; tāpēc par svarīgu uzskata politiku cilvēkkapitāla kvalitātes uzlabošanai, piemēram, izglītību, vai veselības aprūpes politiku, kuras mērķis ir attīstīt produktīvāku un ilgāk strādājošu darbaspēku, un politiku, kuras mērķis ir paildzināt profesionālo darbību; aicina dalībvalstis un Komisiju uzlabot savu politiku un pasākumus nodarbinātības un darba tirgus jomā, ierādot tiem centrālo vietu stratēģijā *EIROPA 2020*;

Demogrāfisko pārmaiņu ietekme un nodarbinātības stratēģija

59. uzskata, ka valsts finanšu ilgtspējība ir ļoti atkarīga no spējas paaugstināt nodarbinātības līmeni, lai būtu iespējams risināt demogrāfiskās un ar budžetu saistītās problēmas, īpaši rūpējoties par pensiju shēmu ilgtspējību; pauž uzskatu, ka esošo Eiropas cilvēkkapitālu ir iespējams atbalstīt vidējā termiņā ar pienācīgu migrācijas politiku, kas ļauj migrantiem integrēties darba tirgū un saņemt pilsonību;

60. uzsver, ka Eiropas Savienībai ir svarīgi paaugstināt nodarbinātības līmeni, lai atrisinātu sabiedrības novecošanās problēmu, un uzsver, ka augsta līdzdalība darba tirgū ir priekšnosacījums ekonomikas izaugsmei, sociālajai integrācijai un ilgtspējīgai un konkurētspējīgai sociālā tirgus ekonomikai;

61. uzskata, ka stratēģiju *EIROPA 2020* vajadzētu veidot kā ekonomikas, nodarbinātības un sociālās politikas paktu, kura mērķis būtu Eiropas ekonomikas konkurētspējas ilgtspējība un kurš būtu vērsts uz darba tirgus vispārējo integrāciju, nodrošinot vislabāko aizsardzību pilsoņiem no sociālās atstumtības; uzsver, ka visām politikas jomām jābūt savstarpēji atbalstošām, lai panāktu pozitīvu sinerģiju; uzskata, ka šai stratēģijai jābūt balstītai uz pamatnostādņēm un, ja iespējams, uz tādiem rādītājiem un kritērijiem, kas ir novērtējami un salīdzināmi gan valsts, gan ES līmenī;

Sociālās aizsardzības sistēmas ilgtspējība

62. uzskata, ka ES līmenī koordinēta valsts finanšu politika, kas vērsta uz ilgtspējīgu izaugsmi, kvalitatīvu darba vietu radīšanu un tādu reformu apstiprināšanu, kuras vajadzīgas sociālās labklājības sistēmu dzīvotspējai, ir atbilde, kura nepieciešama finanšu, ekonomikas un sociālās krīzes novēršanai, kā arī demogrāfisko pārmaiņu un globalizācijas radīto problēmu risināšanai;

63. norāda, ka likumā noteikto pensiju shēmu līdzsvars ilgtermiņā ir atkarīgs ne tikai no iedzīvotāju skaita izmaiņām, bet arī no strādājošo ražīguma, kas ietekmē potenciālo izaugsmes tempu, kā arī no IKP daļas, kas atvēlēta šo shēmu finansēšanai;

64. uzsver, cik liela nozīme ir Zaļajai grāmatai par pensiju reformu, ko paredzēts tuvākajā laikā publicēt, un uzskata, ka no koplīguma un nodokļu viedokļa ir ārkārtīgi svarīgi veidot ilgtspējīgas, drošas, dažādotas pensiju sistēmas, kurām ir dažādi finansējuma avoti, kuras saistītas ar darba tirgus rādītājiem vai finanšu tirgu un kuras varētu būt uzņēmumu shēmas, ietverot valsts, kā arī darba devēju un individuālās papildshēmas; tādēļ atzīst, ka svarīga ir ES pilsoņu informētība par pensijām;

65. uzsver, ka tālākā perspektīvā netiešās pensiju saistības būs viena no lielākajām kopējā valsts parāda daļām un ka dalībvalstīm regulāri jāpublicē informācija par to netiešajām pensiju saistībām, ievērojot kopīgi saskaņotu metodiku;

Ceturtdiena, 2010. gada 20. maijs

66. uzskata, ka, pastāvot nepieciešamībai pēc ilgtspējīgām valsts finansēm un pienācīgas sociālās labklājības un iekļaušanas sistēmām, ir jāuzlabo administrācijas un valsts izdevumu kvalitāte un efektivitāte un jānodrošina dalībvalstis apsvērt pasākumus, lai panāktu, ka nodokļu slogs tiek sadalīts taisnīgāk, pakāpeniski un nepārprotami samazinot nodokļu spiedienu uz nodarbinātību un MVU; pauž uzskatu, ka tas varētu samazināt nabadzību, nodrošināt sociālo kohēziju un veicināt ekonomikas izaugsmi un ražīgumu, kas ir izšķiroši Eiropas ekonomiskā un sociālā modeļa konkurētspējas un ilgtspējības faktori;

*

* *

67. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, ECB un dalībvalstu valdībām.

Kohēzijas politikas ieguldījums Lisabonas mērķu un stratēģijas “ES 2020” mērķu sasniegšanā

P7_TA(2010)0191

Eiropas Parlamenta 2010. gada 20. maija rezolūcija par kohēzijas politikas ieguldījumu Lisabonas mērķu un stratēģijas “ES 2020” mērķu sasniegšanā (2009/2235(INI))

(2011/C 161 E/18)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 174.-178. pantu,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu ⁽¹⁾,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 6. oktobra Lēmumu (EK) Nr. 702/2006 par Kopienas kohēzijas stratēģijas pamatnostādņēm ⁽²⁾,
- ņemot vērā 2009. gada 24. marta rezolūciju “Struktūrfondu regulas 2007.-2013. gada plānošanas periodam īstenošana — pārrunu rezultāti saistībā ar valsts kohēzijas politikas stratēģijām un rīcības programmām” ⁽³⁾,
- ņemot vērā Komisijas 2007. gada 16. augusta paziņojumu “Pētniecība un jauninājumi Eiropas reģionu konkurētspējai. Lielākas izaugsmes, vairāk un labāku darba vietu veicināšana” (COM(2007)0474),
- ņemot vērā Komisijas dienestu 2007. gada 14. novembra darba dokumentu “Kohēzijas politika paver jauninājumu iespējas reģionos” (SEC(2007)1547),
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu “Sadarbība izaugsmes un darbavietu attīstībā — jauns posms Lisabonas stratēģijā” (COM(2005)0024),

⁽¹⁾ OV L 210, 31.7.2006., 25. lpp.

⁽²⁾ OV L 291, 21.10.2006., 11. lpp.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0165.